

işçi dayanışması

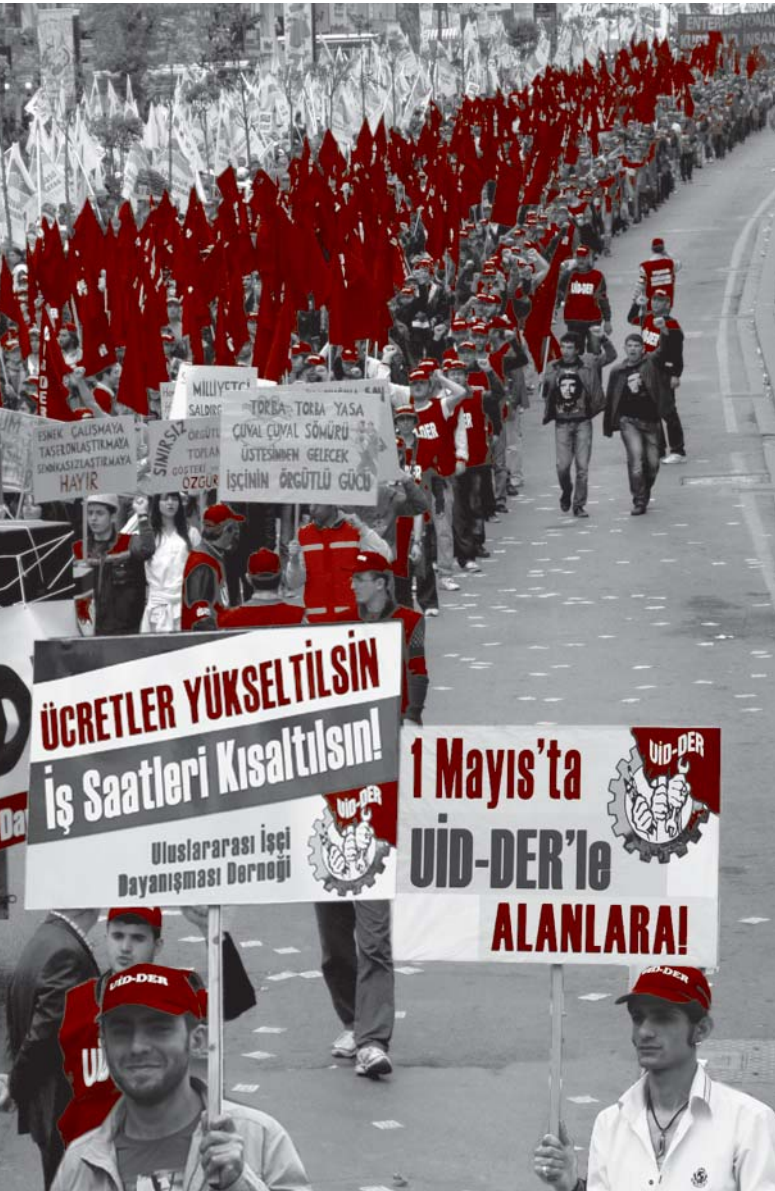

Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği Bülteni • 15 Nisan 2012 • No:49

İş Kazalarına ve İşçi Ölümüne, Uzun İş Saatlerine, Düşük Ücretlere, Kıdem Tazminatının Elimizden Alınmasına, Sağlıkta Soyguna, Zam Zulmüne, Savaşa Dur Diyelim!

1 Mayıs'ta Birleşelim, Gücümüzü Gösterelim!

İşçi sınıfı gece gündüz demeden çalışıyor, didiniyor, üretiyor. Ama bunca çalışmanın, bunca üretmenin işçiler açısından karşılığı yok! Daha fazla kâr elde etmek için yanıp tutuşan kapitalistler, işçi sağlığı ve iş güvenliği için alınması gereken önlemleri maliyet unsuru olarak görüyorlar. Devletin desteğini açıktan arkalarına alan patronlar, artık hepten sınır tanımaz oldular. Patronlar palazlandıkça, iş kazalarında ölen işçilerin sayısı artıyor.

Kardeşler!

İş kazaları ve işçi ölümleri durmuyor. Her gün birçok işçi ailesinin ocağına ateş düşüyor.

Esenyurt'ta 11 işçi yanarak can verdi. Bu işçi kardeşlerimizin acısı yüreğimizi yakarken, Eskişehir'den, Erzurum'dan, Tuzla'dan ve Elazığ'dan acı haberler geldi. Bir hafta içinde 20'ye yakın işçi iş kazalarında yaşamını kaybetti.

İşçi aileleri perişan durumdadır. Çocuklar yetim, kadınlar dul kalıyor; anne ve babalar evlâtlarını kara toprağın bağrına koyarken kahroluyor.

Acımız ve öfkemiz büyük!

Çalışma Bakanlığı'nın açıklamasına göre, 2011'de en az 1543 işçi iş kazalarına kurban gitti. Yaralanan ve sakat kalanların ise haddi hesabı yok. Neden iş kazaları durmuyor, neden işçiler ölmeye devam ediyor?

Çünkü iş kazaları ve işçi ölümleri patronların ve AKP hükümetinin umurunda değil. Başbakan Erdoğan, özel sektörün ayağına takılan her türlü prangayı çözeceklerini söylüyordu.

Patronların "prangaları" çözlürken, işçilerin tabutuna çivi çakılıyor.

Daha fazla kâr elde etmek için yanıp tutuşan kapitalistler, işçi sağlığı ve iş güvenliği için alınması gereken önlemleri maliyet unsuru olarak görüyorlar.

Devletin desteğini açıktan arkalarına alan patronlar, artık hepten sınır tanımaz oldular. Patronlar palazlandıkça, iş kazalarında ölen işçilerin sayısı artıyor.

Bir işçi önderinin dediği gibi; sermaye, tepeden tırnağa kan ve irindir. Kapitalist kâr düzeni işçilerin emeği, alınteri,

Devamı arka sayfada

kaniyla ayakta duruyor.

İşçi sınıfı gece gündüz demeden çalışıyor, didiniyor, üretiyor. Ama bunca çalışmanın, bunca üretmenin işçiler açısından karşılığı yok!

İşçiler yoksulluk sarmalından kurtulamıyor. Patronlar ise, lüks ve ihtişamdandan başlarını kaldırmıyorlar.

Çalışma saatleri uzatıldıkça uzatılıyor. 12 saat çalışan işçi, evine yalnızca uyumaya gidebiliyor. Ücretlerse yerinde saymaya devam ediyor. Alım gücü sürekli geriliyor.

Alın işte! Zam zulmü kesintisiz sürüyor.

Akaryakıtta peşpeşe gelen zamların ardından Nisan ayında doğalgaza %19, elektriğe ise %10 zam yapıldı. Zamlar özellikle Nisan ayında yapıldı. Böylece kıştan çıkan emekçilerin tepki göstermesinin de önüne geçilmiş oldu.

Diğer ürünlere de zamlar devam edecek. Özellikle doğalgaza ve elektriğe yapılan zamlar, kış aylarıyla birlikte emekçilerin belini biraz daha bükecek!

İşçi-emekçi halka saldıran AKP hükümeti ve patronlar sınıfı, bir de utanmadan hak gasplarını, zam zulmünü haklı göstermeye çalışıyor.

Meselâ, kıdem tazminatı bir fona devredilmek ve zamanla ortadan kaldırılmak isteniyor. Ama AKP hükümeti tüm işçilerin kıdem tazminatı alacağını söylüyor.

Meğer işçileri ne çok düşünüyorlarmış da haberimiz yokmuş!

AKP hükümeti, madem işçileri bu kadar düşünüyor, 10 milyon işçinin sigortasız çalıştırılmasının önüne geçsin! İşçilere kıdem tazminatı vermeyen patronlara ağır cezalar kesilsin!

Gerçekte, işçilerin düşünüldüğü falan yok!

AKP hükümeti de, patronların çıkarları temelinde çalışıyor. Yeni teşvik paketi bu gerçeği bir kez daha gözler önüne sermiştir.

Patronların kasasına, teşvik adı altında çuval çuval para dökeceksin; ama sıra işçi-emekçi halka geldiğinde zam üstüne zam yapacaksın, iş kazalarını durdurmak için kılını kıpırdatmayacaksın, kıdem tazminatına saldıracaksın, esnek çalışmayı ve kölelik bürolarını yasallaştır-

caksın, işgünü kavramını ortadan kaldıracaksın, sonra da kalkıp işçiyi düşündüğünü söyleyeceksin!

Genel Sağlık Sigortası (GSS) adı altına yapılan soygun emekçileri düşünmek mi oluyor?

Getirilen sistemde, sağlık hizmetlerinden yararlanmak kısıtlanırken, parası olmayana öl denmektedir. Bu mu emekçi halkı düşünmek?

Yalan dolan, ikiyüzlülük, emekçilerin aldatılması, sömürü, kan ve irin, savaş ve yıkım...

Kapitalist sistemin mayası bozuk!

Kapitalizm kriz kuyusundan çıkamıyor. Ama krizin faturasını işçi-emekçi halk ödüyor.

Krizi aşmak amacıyla emperyalist-kapitalist devletler pazar ve yatırım alanlarında kıran kırana bir kavga yürütüyorlar. Bir de utanmadan, "özgürlük ve demokrasi" getireceklerinden söz ediyorlar.

ABD emperyalizmi "özgürlük ve demokrasi" getireceğini söyleyerek Afganistan'da ve Irak'ta milyonların canını aldı.

Şimdi aynı yalanı Suriye için söylüyorlar.

Esad diktatörlüğü, demokratik taleplerinin karşılanmasını isteyen halkın üzerine kurşun yağdırıyor, katlediyor. ABD'nin başını çektiği ve Türkiye'nin de içinde yer aldığı emperyalist-kapitalist kamp ise Suriye halkının gördüğü zulmü bahane ederek savaşa hazırlanıyor. Suriye halkının zulüm gördüğü doğrudur; ama emperyalistlerin derdi Suriye halkı değildir.

Suriye'de başlayacak savaşın bir sonraki durağı İran olacaktır. Savaşın İran'a sıçramasıyla tüm Ortadoğu'nun yangın yerine dönüşeceği açıktır.

Savaş, tüm bölge halkları için yıkım demektir. Savaş ve yıkım Türk, Arap, Fars, Kürt tanımaz! Bu nedenle tüm bölgenin işçi-emekçileri savaşa karşı çıkmalıdır!

Esad diktatörlüğü, tüm emekçilerin düşmanıdır. Suriye dâhil bölgeye özgürlük ve demokrasiyi emperyalist-kapitalist güçler değil, ancak işçi-emekçi halkların mücadelesi getirebilir.

Haklarımızın gasp edilmesine ve savaş yıkımına sessiz mi kalacağız? Tüm sınıf kardeşlerimize sesleniyoruz: Hak gasplarına, haksızlığa, zulme ve savaşa karşı birleşelim ve 1 Mayıs'ta alanlarda yerimizi alalım! ■

Petrol-İş Genel Başkanı Mustafa Öztaşkın'la Söyleşi

Petrol-İş Sendikası uzun bir süredir “Sendikalı Ol!” sloganıyla bir kampanya yürütüyor. 850 bin civarında sendikalı işçinin olduğu, sendikasızlaşmanın başını alıp gittiği bir ortamda bu kampanya oldukça anlamlıdır. Petrol-İş, kimi işyerlerinde yürüttüğü direnişlerle gündeme geliyor. Petrol-İş Genel Başkanı Mustafa Öztaşkın, geride kalan Türk-İş Genel Kurulu’nda Sendikal Güç Birliği Platformu’nun adayı olarak Mustafa Kumlu’nun karşısına çıktı. Mustafa Öztaşkın’la; yürüttükleri kampanyayı, sendikal hareketin durumunu, patronların kıdem tazminatını gasp etmek istemesini, Sendikal Güç Birliği Platformu’nu, kapitalist kriz ve buna karşı verilecek uluslararası mücadelenin ne olması gerektiğini konuştuk. Öztaşkın’la yaptığımız söyleşiyi kısaltarak yayınlıyoruz. Söyleşinin tamamı, uidder.org adresli web sitemizden okunabilir.

İşçi Dayanışması: Petrol-İş olarak uzun bir süredir “Sendikalı Ol!” sloganıyla bir kampanya yürütüyorsunuz. “Sendikalı Ol!” kampanyasının, Petrol-İş’in tanınmasında ve yeni işyerleri örgütlemesinde ne gibi faydaları oldu?

Mustafa Öztaşkın: Kampanya, yürütüldüğü Düzce, Bursa, Gebze gibi işçi bölgelerinde geniş bir ilgi ve sempatiyle karşılandı. Kampanya stantlarımıza, şube ve temsilciliklerimize çok sayıda işçi gelerek bizimle iletişime geçti, sadece işkolumuzda değil başka işkollarından emekçiler açısından da Petrol-İş bir danışma merkezi, bir umut odağı olma özelliği kazandı. Aynı zamanda hedef kitlemizdeki işçilerle temaslarımız yoğunlaştı, birçoğu kampanya sayesinde geçmiş deneyimlerinden veya duyduklarından edindikleri sendikalara yönelik güvensizlik yaratıcı önyargılarını aştılar. Özellikle genç işçiler için kampanya enerji, umut ve kendine güven yaratan bir ortam oluşturdu.

Petrol-İş, “Sendikalı Ol!” kampanyasını ancak bir başlangıç olarak görmektedir. Kendi girişiminden edindiği deneyim ve umutla diğer sendikalarımıza da, emekçilerin ve kamuoyunun bizlerden beklentisine uygun olarak; sendikal örgütlenmeyi genişletmeyi, sınırları aşmayı hedefleyen bir ulusal çaplı kampanyayı birlikte oluşturmayı ve yürütmeyi önermektedir.

Sizin de bildiğiniz üzere, sendikal hareketin durumu son derece kötü. Sendikalı işçi sayısı 850 bine kadar gerilemiş bulunuyor. Buradan güç alan patronlar ve hükümet, sendikaları yeterince ciddiye almıyor. Sendikal hareketin durumu hakkında ne düşünüyorsunuz?

İktidarın bu kadar kendine güvenli hareket edebilmesi kuşkusuz karşısındaki işçi direncinin zayıflığıyla ilgili. En büyük işçi konfederasyonu olan Türk-İş’in giderek derinleşen suskunluğu, eylemsizliği işçi hareketinin görünür, ciddi bir muhalefet odağı olmasını engelledi. Türkiye’nin her tarafında ve birçok işkolunda sürdürülen direnişlerin, mücadelelerin ortaya çıkardığı enerji, konfederasyonun

Ankara’daki merkezine hiç ulaşamadı. Oysa bu dönemde işçi sınıfı olağanüstü direnişlerle örgütlenme iradesini ortaya koydu.

Örneğin, sendikamızın üyeleri Çorlu’da Polyplex, Gebze’de Bericap işyerlerinin önünde zorlu kış ayları boyunca özverili direnişlerle sendikal örgütlenme haklarını aradılar. Direnişlerin birleştirilmesi, güçlendirilmesi ve büyütülmesi için konfederasyonun ciddi bir çabası olmadı. Direnişçi işçiler ve sendikalar her şeye rağmen aralarındaki dayanışmayı geliştirmesini bildi; konfederasyon ve sendika ayrımlarını aşan ortak eylemlerle sınıf dayanışmasının anlamlı örnekleri yaratıldı.

2011 1 Mayıs’ında Taksim Meydanı’nda bir araya gelen yüz binlerce emekçinin oluşturduğu görkemli tablo emek hareketimiz açısından umut vericiydi. Genç ve dinamik bir emekçi kitlesi uzun yıllar boyunca sürdürülen bir mücadeleyi birlikte kazanmış olmanın verdiği gururu, coşkuyu yaşadı. İşçi hareketinin ve sınıf dostlarının mücadele birikimlerini ve güçlerini göstermesi açısından bu tablo dikkatle değerlendirilmelidir. Ortaya çıkan gerçek şudur: Türkiye işçi sınıfının her şeye, tüm zaafalarına karşın küçümsenmeyecek bir örgütlenme iradesi, kitlesel gücü vardır. Eksikliği gözlenen; ciddi, tutarlı, ufku açık ve mücadele perspektifi olan bir sendikal önderliktir.

10 sendikanın bir araya gelmesiyle Sendikal Güç Birliği Platformu kuruldu. Platformun bildirisinde anlamlı tespitler ve hedefler var. Güç Birliği Platformu sendikal harekette bir kırıldanma yaratabilecek mi?

2011 yılının bizce sendikal hareket için en önemli kazanımlarından birisi olan Sendikal Güç Birliği Platformu (SGBP), yukarıda söz ettiğimiz öncülük ihtiyacından doğdu. Demokratik, mücadelecilik ve güçlü bir sendikal hareket yaratmak için bir araya gelen Türk-İş’e bağlı sendikalar, 1 Temmuz 2011’de Taksim’de yaptıkları kitlesel bir açıklama ile yürüyüşlerini başlattılar. Sendikal hareketin hem yapısında hem de mücadele yöntemlerinde yaratılması kaçınılmaz hale gelen değişimin öncülüğüne soyunan

SGBP, kendisini bir kongre hareketi olmakla sınırlamadığını ilan etti ve kendisini tabandan inşa etmek için çaba harcadı.

Aralık 2011'deki Türk-İş Genel Kurul'unda, konfederasyon çatısı altında bulunan sendikalara eşit davranılmalı, eylemlere sahip çıkılmalı, kıdem tazminatı başta olmak kaydıyla haklarımıza yönelik saldırılarda, genel grev kararı alınmalı ve hayata geçirmelidir önerisini somutlaştırarak genel kurul kararına dönüştürdü. Toplumsal muhalefetin ana nüvesini oluşturması, demokrasi ve özgürlükler mücadelesinin içerisinde olarak tarihi misyonuna uygun davranması konusu hatırlatılarak, sessiz kalmak gibi bir lüksünün olmayacağı mesajını verdi. SGBP, Türk-İş içindeki muhalif duruşunu devam ettirecek, sokaklarda birleşerek büyümesini sürdürecektir.

Siz, Türk-İş Genel Kurulu'nda Güç Birliği'nin adayı olarak seçimlere katıldınız. Ancak Kumlu yönetimi bir kez daha kazandı. İşçi hareketi önüne bir barikat kuran Türk-İş üst yönetiminin izlediği çizgi hakkında ne düşünüyorsunuz? Türk-İş'te mücadeleden yana bir dönüşüm gerçekleştirmek için sizce ne yapılmalı?

Yıllardır Türk-İş'in politikalarının değişmesi gerektiği yönünde tabandan, işçilerden, emekçilerden, sendikal hareketten gelen bir talep vardı. Bizler, onaylanmayan, eleştirilen bu politikaların değişmesi için mücadele ettik. Sendikal Güç Birliği Platformu'nu oluşturarak Türk-İş'te yenilenme, değişim ve dönüşüm için Türk-İş delegelerinin önüne bir seçenek koyduk. Ancak Türk-İş'te bu değişim ve yenilenme gerçekleşmedi.

Biz görüş ve düşüncelerimizi, önerilerimizi, alınması gereken kararları bundan sonra da, önce Türk-İş'in Yönetim Kurulu'nda, sonra da Başkanlar Kurulu'nda gündeme getireceğiz. Genel Kurul'da, Başkanlar Kurulu'nda alınan kararların uygulanmasına çalışacağız. Ancak gerek Türk-İş Yönetim Kurulu'nda, gerekse Başkanlar Kurulu'nda önerilerimiz kabul edilmediği veya alınan kararlar uygulanmadığı takdirde biz de bunun gereklerini ya-

pacağız. Biz bugüne kadar Türk-İş'in aldığı eylem kararlarının arkasında durduk. O kararlara sahip çıktık ve sonuna kadar da sahip çıkacağız.

Patronlar ve AKP hükümeti işçi sınıfının kazanılmış haklarına saldırmaya devam ediyor. "Ulusal İstihdam Stratejisi" saldırısı kıdem tazminatının gaspını da içeriyor. Türk-İş Genel Kurulu'nda, Güç Birliği'nin bastırmasıyla "kıdem tazminatına dokunmak genel grev nedenidir" kararı alındı. Bu kararı yaşama geçirme konusunda ne düşünüyorsunuz?

Ulusal İstihdam Stratejisi başlığı altında gündeme getirilen esnekleşme ve hak kaybı yaratacak düzenlemelerin yanı sıra; geçtiğimiz günlerde netlik kazanan Toplu İş İlişkileri Kanun Taslağı'nın yasallaşması durumunda ortaya çıkacak yeni çalışma yaşamı tablosu, önümüzdeki en kritik gündemleri oluşturuyor. Türkiye sendikal hareketinin artık uyanık ve enerjik bir hale gelmesi, bu gündemler karşısında ortak, güçlü tavırlar geliştirmesi gerekiyor.

Yeni dönemde mücadeleciler olmayan bir sendikal hareketin hiçbir şansı olmayacağı, iktidar ve sermaye ile uyumlu sendikacılık pratiklerinin mevcut durumu bile korumaya hizmet edemeyeceği çok açık olarak görülecektir. Diğer emek örgütleriyle ve emek dostlarıyla dayanışma içinde başka türlü bir sendikal hareketin bugünden inşa edilmesi için çalışacağız. Türk-İş Genel Kurul'unda alınan kararların öncelikli takipçisi bizler olacağız.

Yaptığımız bölge toplantıları ve Türk-İş Genel Kurul salonunda yaşananlar bize Türkiye işçi sınıfının arayış içinde olduğunu, yaşananlar karşısında ciddi bir tepki biriktirdiğini gösterdi. Şimdi sendikalara düşen bu arayışları somut mücadele hedeflerine yöneltmek ve tepkileri örgütlü hale getirmek olmalıdır. Bu çerçevede öncelikle 1 Mayıs'a çok güçlü bir katılım göstermeyi, öncesinde de yaygın çalışmalarla emekçilere ulaşmayı hedefliyoruz.

Kapitalist kriz tüm dünyayı sarmış durumda ve krizin faturası işçi sınıfına kesiliyor. Ama saldırılara karşı dünyada işçi mücadele-

Emeğinin hakkı nasıl aranır biliyor musun?

"Haftalık 45 saati aşan çalışmalar fazla çalışma kapsamına girer ve her bir saat fazla çalışma için verilecek ücret, normal çalışma ücretinin saat başına düşen miktarın yüzde elli yükseltilmesi suretiyle ödenir. Bir işçi ulusal bayram ve genel tatil günü olarak kabul edilen günlerde tatil yapmayarak çalışırsa çalıştığı her gün için ayrıca bir günlük ücreti ödenir."

4857 Sayılı İş Kanunu, Madde 41, 47

HAKLARINDAN VAZGEÇME SENDİKALI OL!
Çünkü sendika hakkandır!

petrol-ış
Türkiye Petrol-Kirga Lezlik İşçileri Sendikası

si de geliyor. Yunanistan'da işçi sınıfı, grev üstüne grev yaparak mücadelede öne çıkıyor. Krize karşı yükselen mücadelede uluslararası sınıf dayanışması nasıl sağlanabilir? Bu konularda ne düşünüyorsunuz?

Krize karşı dünya işçi ve emekçilerinin eyleme geçmesi gerekiyor. Üretim zinciri uluslararası olurken, artık hiçbir mamul madde tek bir fabrikada ve ülkede üretilmiyor. Bu zincirleme üretim ağının tamamında örgütlenmeye yönelik sendikal stratejilerimiz olmalı. Ulusal sınırlar içerisinde mücadele yürütürken aynı zamanda evrenselleşmek zorundayız. Dayanışmanın içeriğinin dolu ve hedeflerinin belli olması gerekiyor.

Üst örgütümüz ICEM'le sürdürdüğümüz etkin işbirliği çerçevesinde, işçi hareketinin küresel düzeyde güçlenmesi için birçok faaliyet yürütüyoruz. Petrol-İş olarak küresel kapitalizmin emek hareketine yönelik saldırılarına karşı, işçi sınıfının uluslararası dayanışmasının büyük önem taşıdığını düşünmekteyiz ve bu anlayıştan hareketle, küresel ve bölgesel sendikal örgütlenmelerin daha etkin çalışmasına öncelik veriyoruz. Bağlı olduğumuz işkolu federasyonu ICEM'in de içinde yer aldığı üç uluslararası federasyonun güçlü bir imalat işçileri federasyonu çatısı altında birleşme çabalarını umut verici bir girişim olarak görüyoruz ve tüm gücümüzle destekliyoruz.

Teşekkür ederiz. ■

Türk Metal'den Birleşik Metal-İş'e Geçişler

Önce Bursa'da Bosch işçileri, daha sonra ise Gebze'de Cengiz Makine işçileri Türk Metal'den istifa ederek Birleşik Metal-İş sendikasına (BMİS) geçtiler. Bosch işçilerinden sonra Cengiz Makine işçilerinin de gangster Türk Metal'i def etmesi oldukça önemlidir. Gebze, özellikle metal işçilerinin yoğun olarak çalıştığı bir bölgedir. Maalesef bu metal fabrikalarının çoğunda işbirlikçi Türk Metal yetkili bulunuyor.

BMİS yönetimi, Bosch işçilerinin Türk Metal'den istifaalarını "bugünün, sarı sendikal anlayışın bittiği gün olarak tarihe geçeceği" biçiminde duyurdu. Bursa, otomotiv, çelik ve tekstil üretimi yapan fabrikaların ön planda olduğu bir işçi kentidir. Metal fabrikalarının birçoğunda Türk Metal örgütlü. Önemli bir mücadele potansiyeli barındıran Bursa'da, işçiler işbirlikçi Türk Metal bürokrasisi tarafından zapturapt altında tutuluyor. Bilindiği gibi, 1998 yılında Bursa işçisi, Türk Metal'in patron yanlı sendikacılık anlayışına karşı ayaklanmış, binlerce işçi sendikadan istifa etmek üzere yollara düşmüştü. İşçilerin tepkisi, Türk Metal yöneticilerinin işbirlikçi, sarı sendikacılık anlayışına yönelikti. Çünkü bu yöneticiler, uzun yıllardır işçilerin aidatlarını iç etmekte ve işçilerin daha fazla çalışıp, patronların daha fazla kazanması için ellerinden geleni artlarına koymamaktaydılar. On yıllardır bu fabrikalarda çalışan işçilerin ücretleri düşüyor, sosyal hakları yok ediliyor, çalışma koşulları ağırlaşıyor, esnek çalışma fabrikaya yerleşiyor, fakat işbirlikçi Türk-Metal yöneticileri artan saldırılara karşı hiç ses çıkarmıyorlardı. Her toplu sözleşme döneminde, patronların dayatmalarına tepkilerini dile getiren işçilerse, işbirlikçi sendikacılar tarafından patrona ihbar ediliyor ve işten atılıyorlardı. Buna dur demek isteyen işçiler, 1998'de toplu halde Türk Metal'den kurtulmak istemişler. Fakat o tarihte Birleşik Metal-İş yönetimi, işçilerin bu hareketliliğini karşılamakta yetersiz kalmış, böylece işçiler lehine tarihi bir fırsat heba edilmişti.

Aslında Türk Metal bürokratlarının bu denli pervasız olmalarının kökeninde, 12 Eylül 1980'de işçi sınıfının örgütlülüğüne indirilen faşist darbe var. DİSK/Maden-İş'i kapatan, örgütlü olduğu işyerlerini Türk Metal'e ge-

çiren, Kemal Türkler'i alçakça katleden, işçileri vatan, millet, din demagojisi ile kuşatan sermaye güçleri, fabrika kapılarını ardına kadar Türk Metal'e açtı. Türk Metal, sermaye güçlerinden aldığı destekle bugünlere geldi.

Bugün Bursa Bosch işçilerinin, Gebze ise Cengiz Makine işçilerinin attığı adımla çalkalanıyor. Ekonomik kriz, düşük ücret ve ağır çalışma koşulları işçilerin

yaşamını cehenneme çeviriyor. Sendikalı işçiler sendikalarının artan saldırılara seyirci kalmasını hazmedemiyor. Türk Metal bürokrasisini alaşağı edemeyen işçiler, uzun süredir kendileriyle görüşen Birleşik Metal-İş'e üye olmaya karar verdiler. BMİS yönetimi, Türk Metal bürokrasisinden bıkan işçilere, "size söz veriyoruz, temsilcinizi kendiniz seçeceksiniz, TİS sürecinde işin birinci derecede belirleyeni olacaksınız" dedi. "Kendi cebini dolduran, saltanatını koruyan, işçileri işten atarak geleceğin zenginleri arasında yer alan sendikacıardan değiliz" diyerek işçilere seslenen BMİS, Türk Metal'den farkını ortaya koymak istiyor. Elbette BMİS ile Türk Metal arasında bir fark vardır. Fakat unutulmaması gerekir; gerçek sendikal güç, başkanların verdiği sözlerde değil, işçilerin tabandaki örgütlülüğündedir. Lafa değil gerçeklere bakılır. BMİS yöneticileri, Türk Metal gangsterlerinin hanedanlığını yıkmak istiyorlarsa, Maden-İş'in mücadeleye geleneğini örnek almalıdırlar. İşçileri dinlemeli, tabanın söz ve karar sahibi olması için hareket etmelidirler.

Türk Metal gangsterleri fabrikalarda, işçiler arasında patron ajanları gibi çalışıyorlar. Bu ajanları, fabrikalardan söküp atmak ancak işçilerin mücadeleleri sayesinde gerçekleşebilir. Bosch ve Cengiz Makine işçileri, nasıl bir sendika istemediklerini deneyimleriyle çok iyi biliyorlar. Gerçek bir işçi sendikasına ihtiyaç duyuyorlar. Böylesi bir sendika ancak işçilerin tabandaki örgütlülüğü, birliği ve kararları ortak alması sayesinde mümkündür. Bosch işçilerinin çaktığı kıvılcımın büyük bir yangına dönüşmesi için mücadeleyi sınıfın öncü güçleriyle birlikte büyütme gerekiyor. ■

Ekonomik kriz, düşük ücret ve ağır çalışma koşulları işçilerin yaşamını cehenneme çeviriyor. Sendikalı işçiler sendikalarının artan saldırılara seyirci kalmasını hazmedemiyor. Türk Metal bürokrasisini alaşağı edemeyen işçiler, uzun süredir kendileriyle görüşen Birleşik Metal-İş'e üye olmaya karar verdiler.

İşçinin Mücadele Günlüğünden

Amylum Nişasta'da işçiler greve devam ediyor

Adana Hacı Sabancı Organize Sanayi Bölgesi'nde kurulu olan Amylum Nişasta fabrikasında 70 işçinin 5 Martta başlattığı grev, ikinci ayına girdi. 11 ay boyunca devam eden toplu iş sözleşmesi görüşmelerinin tıkanması üzerine, işçiler greve çıkmışlardı. İşçilerin örgütlü olduğu Tek Gıda-İş Sendikası, grevin 38. gününde, İnönü Parkı'nda bir basın açıklaması gerçekleştirdi. Açıklamayı yapan Türk-İş 4. Bölge Temsilcisi Edip Gülnar, fabrika yönetiminin TİS görüşmelerinde işçilerin daha iyi ücret ve sosyal hak taleplerine karşı ilgisiz davrandığını anlattı. İşçilerin grevden vazgeçmeleri ve sendikadan istifa etmeleri için evlerine tehdit mektupları yollandığını söyledi. Yoğun yağışa rağmen Paksoy ve Özbucak fabrikası işçilerinin de destek verdiği basın açıklamasının sonunda grevci işçiler, haklarını almaya dek mücadeleye devam edeceklerini vurguladılar.

Amylum Nişasta

Billur Tuz direnişi 4. ayında

2 Ocaktan bu yana direnişte olan Billur Tuz işçileri, mücadeleye devam ediyorlar. Tek Gıda-İş'in 30 yıldır örgütlü olduğu fabrikada, işçiler sendikal örgütlülüklerini kaybetmemek için mücadele ediyorlar. Tek Gıda-İş, Billur Tuz işçilerine destek olmak amacıyla, örgütlü olduğu işyerlerinde bir dayanışma kampanyası başlattı. Kampanyada toplanan yardımlar, işçilere aylık kumanya olarak teslim ediliyor. Nisan ayı kumanya yardımını teslim eden sendika genel teşkilatlanma sekreteri Recep Ali Çelik, diğer işyerlerinde imzalanan sözleşmelerde elde edilen kazanımlarda, Billur Tuz işçisinin payı olduğunu söyledi.

Hey Tekstil'de direniş devam ediyor

4 aylık maaşları ve kıdem tazminatları ödenmeden işten çıkarılan Hey Tekstil işçilerinin direnişi, Şubat ayından bu yana devam ediyor. Direnişçi işçiler, Hey Tekstil'le ortak iş yapan Li Fung firması önünde yaptıkları eylemlerle de haklarının verilmesi için mücadele ediyorlar, polis ve zabitanın engellemesine rağmen burada çadır kuruyorlar. İşçiler, Hey Tekstil ile Li Fung'un birlikte karar aldıklarını, birlikte iş yaptıklarını söylüyorlar. İşçiler; "Madem birlikte iş yapıp karar alıyordunuz, şimdi de birlikte karar alınlar. Biz hakkımızı alana kadar hiçbir yere gitmiyoruz. Gururumuzdan ödün vermeden mücadelemize devam edeceğiz" sözleriyle kararlılıklarını ortaya koyuyorlar.

Mersin Limanı'nda işten atmalara karşı mücadele

Mersin limanında işçilere oynanan tüm oyunlara karşı işçiler, beş yıllık emeklerine, sendikalarına, örgütlülüklerine sahip çıkmaya devam ediyor. 10 MIP işçisinin iş-

Mersin Limanı

ten atılma tehdidine karşılık Akan-Sel işçileri ve MIP işçileri arkadaşlarına sahip çıkarak liman içinden yürüyüşlerle geldiler A Kapısına. Sabah saatlerinden başlayan hareketlilik akşama kadar sürdü.

Sabah saatlerinde liman içindeki işlerin yavaşlamasından dolayı gümrükçüler MIP önünde toplanmaya başladılar. Özel gümrük hizmeti veren firmaların çalışanları MIP'e, atılan işçilerin sorununu çözene kadar taşıma işi almayacaklarını söyleyince limanda öğleden sonraya kadar iş durdu. Konteynır işleri bir sonraki güne sarktı.

TÜMTİS Genel Sekreteri Gürel Yılmaz, "işverenlere, ortaya bir ateş topu attıklarını söyledik. Limanı yönetenlerle limanda çalışanlar arasında her gün sorun yaşıyorlar. Artık şunu öğrenmeliler, limanda çalışan işçiler demokratik-sendikal-örgütlenme haklarından vazgeçmeyecekler. Bu haklarına dönük saldırılar beyhudedir. Eğer limanda barış, huzur, verim istiyorlarsa attıkları yanlış adımlardan geri dönsünler ve işten çıkarılan arkadaşlarımız işbaşı yaptırılsın. Bu sorunun etkisi sadece limanla, Mersin'le, Türkiye ile sınırlı kalmaz. Bunun etkisi giderek yayılır ve MIP'i önüne alır çözüme zorlar" dedi.

İşçiler sloganlarla arkadaşlarını sahiplenerek, "Direnişi Kıranın Kafasını Kırarız", "Atılan İşçiler Onurumuzdur", "Vur vur inlesin MIP dinlesin" sloganlarıyla liman dışına kadar yürüyerek mücadeleye devam edeceklerine söz verdiler. ■

UİD-DER'in Kampanyaları

UİD-DER'in faaliyetleri etkili bir şekilde sürüyor ve yoğun ilgi görüyor. Geçtiğimiz günlerde Japonya'dan Doro-Çiba sendikası bir mektup daha gönderdi. "Nükleer Santraller Kapatılsın!" kampanyamızda topladığımız ve kendilerine ilettiğimiz imzalar için bir kez daha teşekkür ettiler ve şunları söylediler: "Sevgili UİD-DER'li dostlar, gönderdiğiniz 15.000 civarındaki imza, görmeleri için Fukuşima Annelerine iletildi ve en son olarak da 26 Martta bizim topladığımız imzalarla birlikte Başbakan Noda'ya hitaben Kabine Ofisi'ne teslim edildi. Bu dördüncü parti idi ve toplam imza sayısı şu an itibarıyla 128 bin civarına ulaşmış durumdadır." Japon sınıf kardeşlerimiz, UİD-DER'in mücadele ve dayanışma çağrısının imzaların teslimi sırasında okunduğunu da belirttiler.

UİD-DER'in kampanyaları sürüyor. AKP hükümetinin kıdem tazminatını patronlara peşkeş çekme girişimine karşı büyük bir kampanya örgütleyen derneğimiz, şimdi de hem 1 Mayıs'a hazırlanıyor hem de "Ücretler Yükseltilsin, İş Saatleri Kısaltılsın!" şiarıyla bir kampanya yürütüyor. Bu kapsamda binlerce bildiri ve afiş basıldı, ekipler oluşturuldu. Fabrika önlerinde ve işçi mahallelerinde bildiriler dağıtıyor, sınıf kardeşlerimizi 1 Mayıs'a çağırıyoruz. İşçi semtlerinde ve kent merkezlerinde açtığımız stantlar işçi-emekçilerden yoğun ilgi görüyor. Kampanya sloganının çok anlamlı olduğunu söyleyen emekçiler, UİD-DER'in canla başla çalışmasını takdir ettiklerini ve destek olacaklarını ifade ediyorlar. UİD-DER gibi bir işçi örgütünün varlığının kendilerine güven verdiğini söyleyen sınıf kardeşlerimiz, 1 Mayıs'ta alanlarda yerlerini alacaklarını özellikle vurguluyorlar.

Buradan tüm sınıf kardeşlerimizi, "Ücretler Yükseltilsin, İş Saatleri Kısaltılsın!" kampanyasını yaygınlaştırmaya çağırıyoruz! Gelin, işçi sınıfının uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma günü olan 1 Mayıs'ta fabrikalardan alanlara çıkalım ve patronlara gücümüzü göstereyim! ■

Dünyada İşçi

Yunanistan'da Emekçi Tepkisi Durulmuyor

Yunanistan'da, 77 yaşındaki bir emekli eczacı parlamento binasının önünde intihar etti. 77 yaşındaki bir insanın, hiçbir kaygı duymadan hak ettiği rahat yaşamı sürmesi, emekliliğinin tadını çıkarıyor olması gerekirdi. Fakat Dimitri Christoula intihar etti. Bu seçim aslında bir kaçış değildi. Patronlar sınıfının düzeni olan kapitalizmin, insanları ne hale getirdiğini göstermenin bir yoluydu. Onuruyla yaşamak isteyen 77 yaşındaki bir insanın ölümü seçmek zorunda kalması tüm Yunanistan'ı yaraladı. Emekçiler, bu durumu protesto etmek için Dimitri'nin intihar ettiği alanı çiçeklerle süslediler. Protestolarını daha da yaygınlaştıran işçi ve emekçiler, parlamento binası önünde polisle çatıştılar.

Sonraki günlerde de öfke dinmedi. Tersane işçileri 6

Nisanda Merkez Bankası önünde protesto gösterisi düzenlediler. İşçiler, artık evlerine ekmek götüremediklerini söylüyorlar. "Maaşlarımız yarıya indi. Sonra birikimlerimizi aldılar. Daha nasıl katlanacağız ve nasıl yaşayacağız? Hepimiz intihar mı edelim? Hırsızlar! Paketinizi de alın defolun!" diyerek öfkelerini haykırdılar. Yunanistan'da her geçen gün intiharı seçenlerin sayısı artıyor. Her 5 kişiden biri işsiz. Gençlerde işsizlik oranı ise %50'ye yükselmiş durumda. Yani her iki gençten biri işsiz! Yalnızca Atina'da 20 bin evsiz var. Bu nedenle Yunan halkının öfkesi ve eylemleri dinmiyor.

İspanya'da Grev Rüzgârı Esmeye Devam Ediyor

İspanya'da işçiler, işçi sınıfına büyük bir saldırı anlamına gelen yeni İş Yasasını protesto ettiler. 29 Martta genel greve çıkan işçiler, meydanlarda protesto gösterileri ve mitingler düzenlediler. İşyerleri ve fabrikalarda üretimi durdurdular. Sendikalar greve %80 oranında katılım sağlandığını belirtiyorlar. Özellikle otomotiv işçilerinden ve sanayi bölgelerinde çalışan işçilerden ciddi oranda bir katılım sağlandı. Fabrikalar sustu. Birçok işyerinin kapısına "grevdeyiz" yazısı asıldı. Bankaların, borsaların önünde toplanan işçiler öfkelerini haykırdılar. Madrid'de 900 bin, Barselona'da 800 bin ve diğer şehirlerde on binlerce işçi bir araya geldi.

Yeni İş Yasası, patronlara birçok kolaylık sağlarken, işçilerin hakları gasp ediliyor. İşçilerin işten çıkartılmasının önündeki engeller kaldırılıyor, tazminat hakkı gasp ediliyor. Onaylanan yasada işten çıkartılan işçinin kıdem tazminatı, daha önce her bir yıl için 45 gün üzerinden hesaplanırken, şimdi 33 gün üzerinden hesaplanacak. Böylelikle iş güvencesinin yok edilmesi için zemin hazırlanı-

Mücadeleleri

Belçika

Endonezya

yor. Aynı zamanda işçilerin ücretleri tek taraflı bir biçimde patron tarafından belirlenecek. Sendikaların toplu sözleşme hakkı elinden alınıyor, yetkileri kısıtlanıyor. Eyleme katılan işçiler “babalarımızın ve onların da babalarının mücadeleye kazandığı haklarımız, bize sorulmadan elimizden alınıyor. Bunu reddediyoruz” diyorlar.

İran’da Metal İşçilerinin Grevi

8 Nisanda, Tahran’daki Sanayeh Felezi Metal fabrikasında çalışan 600’den fazla işçi, 3 aydır alamadıkları ücretleri için iş bıraktı ve Başkanlık Ofisi’nin önünde gösteri yaptı. İşçiler, şikâyetlerini yetkililere bildirinceye kadar Başkanlık Ofisi’nin önünden ayrılmayacaklarını ifade ettiler. Bunun üzerine Halk Şikâyetleri Dairesi’nden yetkililer, işçi temsilcileriyle görüşmeyi kabul ettiler. İşçilerin seçtiği temsilciler, ödenmemiş ücretlerinin ödenmesini, durumlarındaki belirsizliğin giderilmesini istediler. Yetkililer, Sanayi Bakanlığı’na, işçilerin sorunlarıyla ilgilenilmesi çağrısında bulunan bir mektup yazdı. İşçi Temsilcileri bu mektubu Bakanlığa götürdüler.

Bakanlık işçilerin taleplerinin görüşülmesi için toplantı çağrısında bulundu. Buna göre Sanayi Bakanlığı’nın bölgedeki yetkilileri, işveren temsilcileri ve Sanayeh Felezi işçilerinin temsilcileri arasında görüşmelerin başlatılmasına karar verildi. İşçiler bunun üzerine fabrikalarına dönme kararı aldılar. Ancak işbaşı yapmadan önce, Pas-tör Meydanı’nda 1 saatlik bir gösteri yaptılar ve haklarının takipçisi olacaklarını vurguladılar.

Endonezya’da İsyân

Geçtiğimiz günlerde Endonezya hükümeti, bütçe açığını gerekçe göstererek akaryakıt fiyatlarını %30 oranında artırma ve sübvansiyonları kesme planını açıkladı. Bu açıklamanın ardından sokaklara dökülen emekçiler,

tüm ülkede protesto gösterileri düzenlediler. Polisin gösterilere müdahale etmesi sonucunda başkent Cakarta başta olmak üzere birçok kentte çatışmalar yaşandı, öfke daha da yükseldi.

İşçi ve emekçi kitlelerin zaten oldukça kötü olan yaşam koşulları, daha da kötüleşecek. “Biz bu planı reddediyoruz. Bu bizim için daha fazla sıkıntı ve acı demektir” diyen kitleler, gıda, ulaşım ve temel ihtiyaç maddelerinin fiyatlarının sürekli olarak arttırılmasına öfke duyuyorlar.

İsrail ve ABD’nin İran’ın nükleer tesislerine yönelik saldırı planı yaptıklarına dair haberler 75 dolar olan ham petrol varil fiyatının, Ekim ayında 110 dolara çıkmasına neden oldu. Bu bahaneyle Endonezya hükümeti sübvansiyonları kesme yoluna gidiyor. Devlet, sübvansiyonlarda kesintiye giderek işçi-emekçi halkı ve yoksulları daha kötü koşullara sürükleyecek. Ancak yine Endonezya’da, 1988 yılında akaryakıt fiyatları yüzde 30 oranında arttırılmış ve protesto gösterileri Suharto yönetiminin sonunu getirmişti. Bu deneyime sahip olan Endonezyalı işçi ve emekçiler, devletin bu saldırısını bir ke-re daha geri püskürtecek güce sahipler.

Belçika’da Grev

Belçika’da belediye otobüs kontrolörü bir işçinin öldürülmesini protesto eden toplu taşıma işçilerinin grevi devam ediyor. Otobüs, metro ve tramvay hatları çalışmadığı için, Belçika’da ulaşım ciddi bir şekilde etkilenmiş durumda.

Belçika hükümeti, Haziran ayında iş güvenliğiyle ilgili düzenleme yapacağını duyurmuştu. Ancak şu ana kadar hiçbir somut adım atmış değil. Hükümet, ulaşım işçilerinin grevi bitirmesini istiyor, fakat işçiler iş güvenliği önlemleri alınana kadar grevlerine devam edeceklerini açıkladılar. ■

İşçinin Mezarı Bile Yok!

Maden ocakları, şantiye izbeleri, baraj inşaatları, Matölyeler, fabrikalar, tersaneler işçilerin mezarı olmaya devam ediyor. İşçiler ölüyor!

Geçtiğimiz senelerde Davutpaşa'da ve Ümraniye'de 27 işçi, patlayıcı imalathanelerinde bedenleri parçalanarak can verdi. Aynı şekilde, Ankara'daki OSTİM ve İVEDİK Organize Sanayi Bölgeleri'ndeki patlamalarda 20, Zonguldak Karadon ve Elbistan'da ise ölüm kuyularında 42 işçi katledilmişti. Adana'da çatlak baraj kapağı patladı, sulara kapılan onlarca işçi bir daha geri dönmedi! Esenyurt'ta çayır çayır yanan 11 işçinin acısı yürekleri dağlarken, Eskişehir'den, Erzurum'dan, Tuzla'dan, Elazığ'dan ölüm haberleri geliyordu.

Yaşanan kazalar sonucunda işçilerin bedenleri eziliyor, paramparça oluyor ve hatta pek çoğunun cesedi bile bulunamıyor. İnsan isyan etmez mi, acı çekmez mi, "bu nasıl iş" demez mi? İnsan olan, der! Ama kârdan başka düşünceleri olmayan patronların umurunda değil!

Hesaplamışlar; dünyada her yıl ortalama 2 milyon 300 bin işçi meslek hastalıklarıyla ve iş cinayetleriyle katlediliyor. Ne uğruna? Patronların sermayesinin büyümesi uğruna! Türkiyeli egemenler, Türkiye ekonomisi büyüdü diye zil takıp oynuyorlar. 10 yılda istihdam edilen işçi sayısı %15 oranında artmış. Nedense, son 10 yılda iş cinayetleri sonucu ölen işçi sayısının %92 oranında arttığından söz edilmiyor. Çünkü ekonomi, işçilerin kanı, canı pahasına, sefaleti pahasına büyüyor. Son 10 yılda, "dünya ekonomik sıralamasında 10 basamak tırmandık" dedikleri süreç boyunca, yaklaşık 15 bin işçi iş cinayetlerine kurban gitti.

Son 10 yılda Türkiyeli patronlar ve hükümet taşeronlaşmayı yaygınlaştırdı, çalışma saatlerini uzattı. Daha fazla kâr elde etmek isteyen büyük patronlar, kendileri işçi alıp çalıştırmak yerine, işin önemli bir kısmını taşeronlara veriyorlar. Taşeronlar da kısa zamanda palazlanmanın derdine düştikleri için, alınması gereken basit iş güvenliği önlemlerini bile almıyorlar. Böylece uzun ve

ağır çalışma koşullarında iş kazaları, işçilerin ölmesi ve sakat kalması kaçınılmaz oluyor.

AKP hükümeti ve onun sözcüleri, bir de utanmadan çıkıp buna kader diyorlar.

Azgın sömürü sonucunda ekonomi

büyüyor, işçiler ölüyor. Çalışma hızı düşmesin diye makinelerin güvenlik aparatları sökülebiliyor. Kimi işyerlerinde işçiler, eski püskü iş araçlarıyla çalışmak zorunda bırakılıyor. İşçinin işyerindeki yemekhanesi, dinlenme yeri, hatta içeceği bir çay bile patronlara maliyet unsuru olarak görünüyor. İşçilerin yaşam koşullarının ne durumda olduğu ise patronları zerre kadar ilgilendirmiyor.

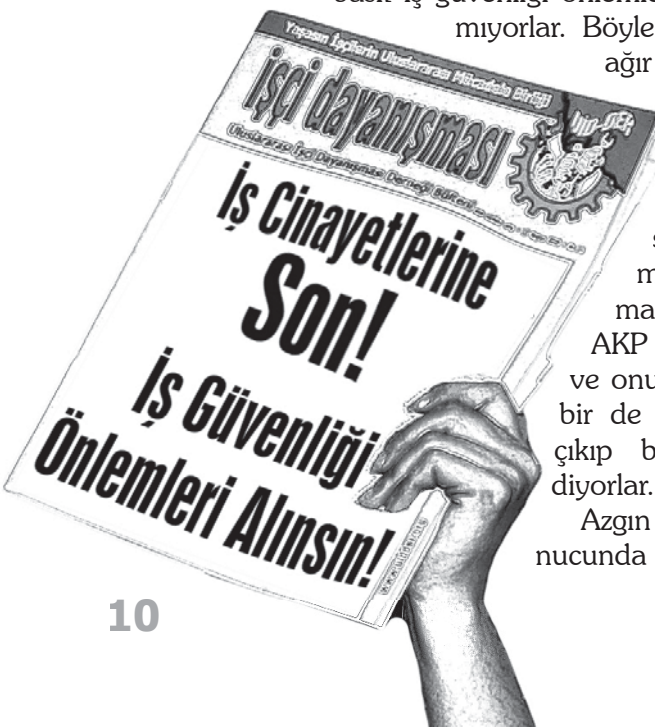
İş güvenliği ile ilgili

bir yasa tasarısı uzun zamandır mecliste bekletiliyor. Şu anda yürürlükte bulunan iş yasasının içerisinde de iş güvenliği ile ilgili maddeler var. Ama patronların o yasalara dönüp baktığı yok. İş güvenliği ile ilgili şikâyet olduğunda da patronlara ceza yok. Tersanelerdeki koşullarla ilgili yapılan onca suç duyurusuna rağmen, işçiler halen ölüyor. Yasada işçilerin çalışma ortamının nasıl olması gerektiğinden de, can güvenliği için gerekli donanım ve cihazlardan da söz edilmiş. Mesele, sadece kâğıt üzerinde ne yazdığıyla ilgili değil. Patronlar bildiğini okuyor. İşçinin güvenliğini de yasaları da umursayan yok. Çünkü devlet denetim yapmıyor, patronları cezalandırmıyor.

AKP hükümetinin önceliği sermayenin önünü açmaktır. 2007 yılında Başbakan Erdoğan, "Özel sektörümüzün ayağına takılan her türlü prangayı çözeriz" demişti. Bunun ne anlama geldiğini görüyoruz. Patronların umursadıkları tek şey maliyetleri düşürmek, kârlarını arttırmak. İş güvenliği ile ilgili mevzuatı uygulamak, gözlerini kâr hırsı bürümüş patronların insafına terk ediliyor. İşçi sağlığı ve iş güvenliği kurulu oluşturuluyor, ama başına patron konuyor! Açıkça işçilerle alay ediliyor.

İş cinayetlerinin daha düşük seviyelerde yaşandığı ülkeler de var. Bu ülkelerde iş güvenliği önlemleri göstermelik yasalar sayesinde değil, işçi mücadeleleri sayesinde alındı. İş cinayetlerini patronlar değil, işçi sınıfının örgütlülük düzeyi dizginleyebildi. İş kazalarını durduracak olan işçilerin mücadelesi ve denetimidir. Örgütlenmek hayat kurtarır! İşçi sağlığı ve güvenliği kurullarının kurulması ve bunların işçilerin denetimine verilmesi için mücadele yürütmeliyiz. Bu kapsamda, sendikalar da üzerlerine düşen görevleri bir an önce yerine getirmelidirler. İşçilerin basıncı ve dayatması olmadan hükümetler ve patronlar gerekli önlemleri almayacaklardır! ■

Dünyada her yıl ortalama 2 milyon 300 bin işçi meslek hastalıklarıyla ve iş cinayetleriyle katlediliyor. 10 yılda istihdam edilen işçi sayısı %15 oranında artmış. Nedense, son 10 yılda iş cinayetleri sonucu ölen işçi sayısının %92 oranında arttığından söz edilmiyor. Çünkü ekonomi, işçilerin kanı, canı pahasına, sefaleti pahasına büyüyor.

ÜCRETLER YÜKSELTİLSİN
İŞ SAATLERİ KISALTILSIN!

Ünvanlarımızı İstedi
Dayanışması

Ücretlerin Yükseltilmesi İçin 1 Mayıs'a!

■ Gebze'den bir metal işçisi

Çalıştığım fabrikada ücretlerimiz çok düşük. İşyerinde 300'ün üzerinde işçi çalışıyor ve bize asgari ücret veriliyor. Kimi aylarda ise asgari ücret bile alamıyoruz. Hastalandığımızda ya da işyerine gidemediğimizde ücretimiz kesiliyor ve kuşa dönüyor. Asgari ücretle geçinmek mümkün değil. Bundan dolayı fazla mesaiye kalıyoruz. Hatta birçok arkadaşım ek iş yapmak zorunda kalıyor ve bütün gününü çalışmakla geçiriyor. Çok fazla yıpranıyoruz. Başka sorunlar da yaşıyoruz. Sırf bu yüzden birçok işçi arkadaşım evlenemediğini söylüyor. Ki-

mi de psikolojik sorunlar yaşayarak depresyona giriyor. Bir işçi arkadaşım, her ay kirasını ödeyebilmek için bankalardan kredi çekmek zorunda olduğunu, hayattan bıktığını anlattı.

Bu sorunlar nasıl çözülür diye düşünüp duruyoruz ama her şeyin bir çözümü olduğunu da biliyoruz. Düşük ücretlerin yükseltilmesi de mümkün. Bunun için tek çaremiz işçi arkadaşlarımızla birlik olmak ve ortak tepki vermektir. İşte bunun için UID-DER'in başlatmış olduğu "Ücretler Yükseltilsin, İş Saatleri Kısaltılsın!" kampanyasını destekliyorum. 1 Mayıs'a UID-DER'le birlikte katılacağım ve arkadaşlarımı da çağıracağım. ■

Yeter ki Gelsin de "Ekmek," Biz Her Bir İşi Görürüz!

■ Aydın'lı'dan bir kadın işçi

Hepimiz çeşitli iş kollarında zor şartlarda çalışıyoruz. Çalıştığımız iş kolları ve tanımları İş Yasasında var. Fakat İş Yasasında tanımlanmayan işler de var. Bunlardan biri "ev işi." Bu kolda çalışan "ev işçileri" var. Ama İş Yasasında bu iş koluna yer yok! Nedir peki ev işi, kimdir ev işçileri? Ev işçileri genellikle kadın ve çocuklardan oluşuyor. İstanbul'da 400 bin kadın ve çocuk ev işçisi olduğu tahmin ediliyor.

Ev işçisi kadınlar hiçbir iş güvenliği olmayan koşullarda çalışıyor. Öyle ki gazetelerde sıkça okuruz cam silerken düşüp ölen ev işçisi haberlerini. Tüm bunlara rağmen yaptıkları iş "ev ekonomisine katkı" olarak değerlendiriliyor ve ev işçileri kendi hesabına çalışan kişiler sayılıyor.

Ev işçisi kadınlar, hiç tanımadıkları, bilmedikleri evlerin yolunu tutuyorlar sabahın erken saatlerinde. Temizlik yapmak için gittikleri evde her türlü işi yapıyorlar. Temizlik işi oluveriyor ütü, çocuk bakıcılığı, akşam yemeği. Ama alınan ücrette bir değişiklik olmuyor tabii. Ev işçileri her gün başka insanların evlerinde temizlik yapıyor, çocuk, yaşlı ya da hasta bakıyor, bahçe buduyor, yemek pişiriyor, ütü yapıyor, halı yıkıyor, cam siliyor. Üstelik gittikleri evlerde birçok sorunla karşılaşılıyor. Ev sahibi tarafından hakarete, tacize, hatta tecavüze maruz kalabiliyorlar. Bu yaşadıklarını anlatabilecekleri

kimseleri olmuyor. Hiçbir sosyal güvenceleri olmadığı için tüm bu pislikleri yaşamak zorunda bırakılıyorlar. Sosyal güvence olmayınca asgari anlamda sağlık hizmetlerinden yararlanmak, emekli olmak, iş güvenliği, örgütlenebilme hakkı gibi en temel işçi haklarından faydalanamıyorlar. Ev işçilerinin iş saatleri oldukça uzun. Daha doğrusu belli bir iş saatleri yok. İş ne zaman biterse o zaman kendi evlerinin yolunu tutuyorlar.

Ev işçileri genellikle, danışmanlık şirketleri olarak bilinen ve 2004 yılındaki bir düzenleme ile Özel İstihdam Büroları (ÖİB) adını alan şirketler tarafından temizlik yapmak için çeşitli bölgelerdeki evlere gönderiliyorlar. İşe ihtiyacı olan birçok kadın bu bürolara başvuruyor. Özel istihdam büroları, kadınları işsizlikle korkutuyor. Ev işçisi kadın kendine her türlü işin yaptırılmasına göz yumuyor. Çünkü biliyor ki o yapmazsa onun yerine geçecek birçok kadın ve çocuk işçi var. ÖİB işe göndereceği kadının yedi sülalesini araştırıyor. Kimdir bu kadın, nedir, ne yapar, nerelidir? Ama temizlik yapması için gönderildiği evin sahibi araştırılmaz. Ev işine gidecek olan kadın, kimin evine gideceğini bilemeden koyulur yola. Akşam evine sağ salim dönmek için dua etmekten başka çaresi yoktur artık. "Ulusal İstihdam Stratejisi" adı altında aslında "kölelik büroları"

olan Özel İstihdam Büroları yaygınlaştırılmak isteniyor.

Tüm bu sorunlara karşı ev işçileri 2011 yılında "Ev İşçisiyiz Toz Bezi Değil" sloganıyla kendi sendikalarını kendileri kurmuşlardı. EVID-SEN sendikasının başkanı Gülhan Benli de ev işlerine giden bir işçi. Benli, yasal anlamda birçok şeyi ev işçileriyle birlikte okuyup öğrendiklerini açıklıyor. Ev işçileri de işçi sınıfının bir parçası olarak seslerini yükseltiyorlar. Yaklaşan 1 Mayıs'ta ev işçileri de yaşadıkları tüm sıkıntılara karşı seslerini yükseltmek için alanlarda olacaklar. ■

İş Kazalarına Dur Demek İçin 1 Mayıs'a!

■ ÜİD-DER üyesi bir işçi

Merhaba dostlar. Çalıştığım fabrikada geçtiğimiz günlerde bir eğitim semineri yapıldı. Bu eğitim seminerinin konusu “iş güvenliği önlemleri, işçi sağlığı ve iş becerisi” idi. İki gün ardi ardına ikişer saatlik seminerlerden sonra bir sınav yapıldı. Bu sınavı geçen işçilere sertifika verilecek. Baştan sona yalanlarla dolu bir seminerdi. Adı eğitim semineriydi ama hiç de eğitici değildi. Neden ve nasıl yapıldı dersiniz?

Seminerin sunumunu yapan öğretmen, iş kazalarını bakım ne şekilde anlatıyor: “İş kazalarının %70’i işçilerin dikkatsizliğinden, %7’si iş güvenliği önlemlerinin alınmamasından oluyor.” İş kazası geçirdiğimizde ne yapmamız gerektiğini anlatırken iş kazası raporu tutulmasından, kazanın bildirilmesinden hiç bahsetmedi bile. Üstüne üstlük fabrikalarda meslek hastalıklarının azalmış olduğunu da söylüyordu. Seminer bitip sınava geçtiğimizde ise çok trajikomik bir olay yaşandı. Sınav sorularının cevapları işçilere önceden verildi. Seminerin amacı işçilerin bilinçlenmesi değildi tabii ki. Fabrikada üretilen malın %90’ını alan müşteri firma, bu eğitim seminerlerini ve sınavdan sonra verilecek sertifikayı patrona da yattıyordu. Her işçinin bu sertifikayı almasını şart koşuyordu. Yoksa fabrikayla olan ilişkilerini kesecekti. Onların tabiriyle en yağlı müşterisini kaybetmekten korkan patron, eğitim seminerini yapmak zorunda kaldı. Böyle bir seminerden sonra sınavda herkesin başarılı olamayacağını bildiği için de soruların cevaplarını önceden işçilere dağıttı. Bir daha seminer ve sınavla uğraşmak istemediği için bunu yaptı.

Patronlar hiçbir şeyi bizi düşündükleri için yapmazlar ve yapmayacaklar. Onlar sadece kendi kârlarını düşünürler. Bizim fabrikada yapılan seminerin amacı ve nasıl yapıldığı bize bunu bir kere daha gösteriyor. Patronlar işçilerin yararına bir şey yapmazlar ya da sadece göstermelik yaparlar. Zaten biz de onların yapmasını beklememeliyiz. Patronlara, iş güvenliği önlemlerini ancak ve ancak örgütlü gücümüzle aldırabiliriz. Önümüzdeki 1 Mayıs, patronlara örgütlü gücümüzü gösterebileceğimiz bir gündür. 1 Mayıs alanlarında gücümüzü gösterelim. ■

Beşiktaş Tersanesi Servetine Servet Katıyor

■ Yalova Tersaneler Bölgesinden bir kadın işçi

Beşiktaş Tersanesi’nin sahibi Yavuz Kalkavan, Vbg Tersanesi’yle anlaşarak hurda halinde olan yüzer havuzu satın aldı. Beşiktaş Tersanesi’nin üçüncü havuzunu alması, gemilerin bakımını daha hızlı gerçekleştireceği anlamına geliyor. Vbg Tersanesi’nden aldıkları hurda havuzu tamir etmek ise yine işçiye kaldı.

Havuz savaş alanını andırıyor. Göz gözü görmüyor. Her yer toz duman. Havuz tamamen çürümüş bir halde. Oksijen kaynağı ile yapılan her sıcak çalışma işçilerin sağlığını daha çok bozuyor. İşçiler böyle bir ortamda çalışmaktan hiç de memnun değiller. Nefes alıp vermekte zorlandıklarını söylüyorlar. “Boğaz ağrısı ve göz yanmasından geceleri gözümüze uyku girmiyor” diyorlar. Üstelik bu gibi belirtiler ilerleyen zamanlarda işçilerde kalıcı hastalıkların oluşmasına sebebiyet veriyor. Bahsettiğimiz kalıcı hastalıkları akciğer kanseri, sağırılık, cilt kanseri vs. olarak sıralayabiliriz.

Gerek işin sağlık açısından taşıdığı risk gerekse de zor bir iş olmasını kolaylıkla göz ardı edebilen patronların ise bu durum için kurduğu tek cümle “Bu havuz üç ay içinde bitecek” olmuş. Bu cümlenin tek bir açıklaması var, kendileri için yeni bir kâr kapısı açmak ve beklemede olan gemilerin bakımını hızlandırarak ve elbette bunu işçilerin üzerinden yaparak servetlerine servet katmak.

İşçiler gece gündüz demeden çalıştırılıyor. Üstelik bir de taşeron uygulamasıyla sömürü daha da arttırılıyor. İşçiler ise haftanın yedi gününü nerdeyse tersanede geçiriyor ve bundan kaynaklı ailelerine zaman ayıramadıklarından ve dinlenemediklerinden yakınıyorlar. İşçiler örgütlü olmadığı ve mücadeleleri seçemedikleri sürece, patronlar işçileri kölelik koşullarında çalıştırmaya ve sömürmeye devam edecekler. ■

“Demek O ÜİD-DER Bu!”

■ Samatya'dan ÜİD-DER'li bir işçi

Merhaba ÜİD-DER'li arkadaşlar. Yaklaşık iki ay önce Mutlusan Elektrik'ten bahsetmiştim. Oradaki çalışma koşullarına, işçi arkadaşların nasıl çalıştıklarına değinmiştim. Mutlusan Elektrik patronları işçilerin gün içerisinde oturmasına katiyen izin vermezler. Gün içerisinde sürekli ayakta müşterileri karşılırsın. Üstelik çay mola da yoktur. Yemeğe çıkarken de hemen çıkıp alelacele yedikten sonra işinin başına geri dönmeni isterler. Düzen, patronları ve müdür denen patron yanlılarını bizlere karşı öyle güzel örgütlerken bizleri de hakkımızı savunamaz, gözümüzü açamaz hale getiriyor. Ben de bunu ÜİD-DER'li arkadaşlarımla paylaşmak istedim ve sitemize mektup yolladım. Hükümet, hazırladığı “Ulusal İstihdam Stratejisi” paketiyle patronları nasıl refaha kavuştururuz derdinde. Yasalar peşi sıra meclisten çıkıyor.

Kıdem tazminatlarımıza göz dikmiş olan AKP hükümetine dur demek için Zeytinburnu'nda imza standı açtık. Yoğun ilgiyle karşılaştık. İmza toplarken tanıdık bir sesin “ben ÜİD-DER'i tanıyorum” diye bağırmasıyla birlikte arkama dönüp baktım. Yüz yüze geldiğim kişi Mutlusan'da çalışan arkadaşımdı. Birden şöyle bir cümle kurdu: “Demek o ÜİD-DER bu!” Hemen bana Mutlusan ile ilgili birkaç şey söyledi.

Mutlusan'la ilgili mektubun ÜİD-DER sitesinde yayınlanmış olması ve “google” arama motoruna “Mutlusan” yazınca bu mektubun da çıkması patronları bir hayli kızdırmış. Müşterilerin internette Mutlusan Elektrik hakkında bilgi toplamak üzere arama yaptıklarında onun nasıl bir şirket olduğunu, işçisini nasıl ezmeye çalıştığını görececek olmalarına patronların canları çok sıkılmış. Fabrikada ve şubelerinde bu konu müdürler tarafından araştırılmış, tek tek işçilerle görüşülmüş “bu yazıyı kim yazdı” diye... İşçi arkadaşım la biraz daha sohbet ettikten sonra imzasını atıp yürüyüp giderken arkasını dönerek ÜİD-DER'e yazılan Mutlusan ile ilgili mektuptan dolayı çok teşekkür etti. Yorgun argın şekilde akşamın karanlığında yürüyerek kayboldu. Arkadaşlar bir mektubumuz bile patronları nasıl da telaşlandırıyor. Örgütlenip hakkımızı sonuna kadar arayalım. Örgütsüzsek hiçbir şeyiz, ÖRGÜTLÜYSEK HER ŞEYİZ! ■

Patronun Gözünde Bir İşçinin Değeri Nedir?

■ Gebze'den bir işçi

Merhabalar. Gebze Organize Sanayi Bölgesinde araba parçaları üreten bir fabrikada çalışıyorum. Fabrikada işlerin yoğun olduğu söylendi. Bu nedenle birkaç gün boyunca günde 15 saat çalışacaktık. Üretim müdürü bize bu haberi şöyle verdi: “Sizler, benim bu fabrikada en değer verdiğim elemanlarsınız. Sadece birkaç gün sizden özel performans bekliyorum. Üstesinden geleceğinize eminim, size güveniyorum.”

“Ne olacak birkaç günden? Hem mesai yapar, fazla para alırsın” diyerek çalışmaya başladık. İlk gün sabah 8'den ertesi gün sabah 8'e kadar çalıştık. Tabii ki eve gitmem dokuz buçuğu buldu. Aynı günün akşamı 5 buçukta tekrar işbaşı yapıp sabah 8'e kadar çalıştık. Bu çalışma temposu tam bir hafta sürdü. Bu çalışma temposuyla insan haliyle günleri de şaşırıyor. Öyle ki Pazar sabahı durağıma gidip servisi beklemeye başladım. Normal çalışma düzenine döndüğümüzde müdürümüz ne dese beğenirsiniz; “hadi gençler gözünüz aydın, normale döndünüz.” O an anladık ki patron ve müdürün gözünde bizim hiçbir değerimiz yokmuş. Ay sonu maaş bordrolarımızı aldığımızda, mesai ücretlerimizin hep normal çalışma üzerinden verildiğini gördük. “Nasıl olur? O kadar mesai yaptık, normal çalışma olarak gösterilmiş” dediğimizde, amirden “yapacak bir şey yok, mesai ücretleri böyle” cevabını aldık. Bizler hem haklarımızı bilmediğimizden, hem de birlik olmadığımızdan bunu da sineye çektik.

Benim imdadıma ÜİD-DER yetişti. ÜİD-DER'e gelip etkinliklere katılınca işçi olmanın ne demek olduğunu anlayabiliyor insan. Burada katıldığım etkinlikler, sohbet ettiğim ağabeylerim ve ablalarım sayesinde öğrenmeye başladım. Öğrendiklerimi arkadaşlarıma da anlatmaya, onları da ÜİD-DER'e getirmeye başladım. İşçi arkadaşlar, öğrenmek güzel şeymiş, fabrikalarda haksızlıklara karşı mücadele etmek güzel şeymiş. Bence vakit kaybetmeden siz de ÜİD-DER'e gelin. ■

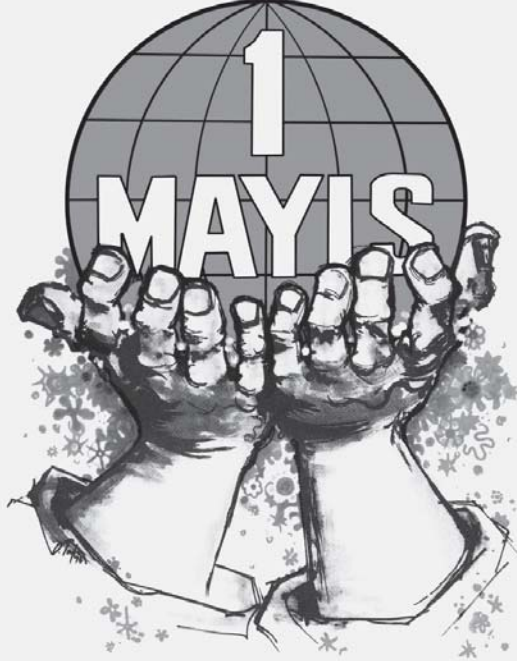

1 Mayıs Marşı

Günlerin bugün getirdiği
Baskı, zulüm ve kandır
Ancak bu böyle gitmez
Sömürü devam etmez
Yepyeni bir hayat gelir
Bizde ve her yerde

1 Mayıs 1 Mayıs
İşçinin, emekçinin bayramı
Devrimin şanlı yolunda
İlerleyen halkların bayramı
Yepyeni bir güneş doğar
Dağların doruklarından
Mutlu bir hayat filizlenir
Kavganın ufuklarında
Yurdumun mutlu günleri
Mutlak gelen gündedir

1 Mayıs 1 Mayıs
İşçinin, emekçinin bayramı
Devrimin şanlı yolunda
İlerleyen halkların bayramı

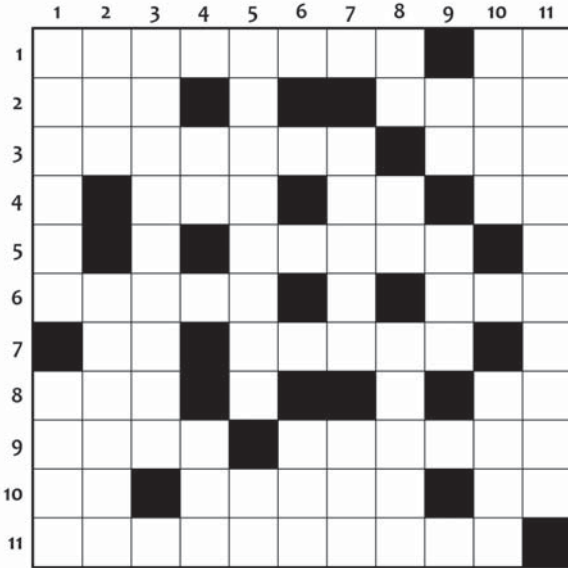

Vermeyin insana izin
Kanması ve susması için
Hakkını alması için
Kitleyi bilinçlendirin

Bizlerin ellerindedir
Gelen ışıklı günler
1 Mayıs 1 Mayıs
İşçinin, emekçinin bayramı
Devrimin şanlı yolunda
İlerleyen halkların bayramı

Gün gelir gün gelir
Zorbalar kalmaz gider
Devrimin şanlı yolunda
Bir kâğıt gibi erir gider

İŞÇİNİN BULMACASI

Soldan Sağa

- 8 saatlik işgünü mücadelesinin sembolü, işçi sınıfının birlik mücadele ve dayanışma günü. Bir suççu, bir kusuru veya bir hatayı bağışlama.
- Düşünce, fikir. Bir müzik sesini belirtmeye yarayan işaret.
- Kapitalist düzende, patronların, sermayelerini büyütme için giriştikleri üstün gelme savaşı. Elektrik geriliminde evre.
- Evin veya herhangi bir yapının oturma, çalışma, yatma gibi işlere yarayan bölmesi. Bilme, düşünme ve önlem alma yetisi. "Akıl" kelimesinin sessiz harfleri.
- Birbirini tanıyan.
- Ateşte kızartılıp, ufak parçalara bölünmüş yufka ekmeği. Uluslararası

Ceza Mahkemesi'nin kısaltılmışı.

- Samaryum elementinin simgesi. Kalıp izlerini önce kauçuğa, kauçuktan da kâğıda geçirmeye yarayan çift kopyalı baskı yöntemi.
- Öte, uzak. Notada duraklama zamanı ve bunu gösteren işaretin adı.
- Ucunda bez bağlanmış uzun bir değnekten oluşan fırın temizleme aracı. Kokusuz, güzel renkli çiçekler açan bir bitki.
- İnsan Kaynakları kısaltma. Amerika Birleşik Devletleri, Kanada vb. devletlerin para birimi. "İşçi" kelimesinin ünlüleri.
- Sermaye düzeni; patronların kâr etmesi uğruna milyarlarca işçinin sömürüldüğü, emperyalist savaşların ve krizlerin son bulmadığı sistem.

Yukarıdan Aşağıya

- İşçilerin patronlar karşısında gücünü temsil eder, beraberlik. ÜİD- DİR İşçi Tiyatrosu'nun da bir yöntem olarak kullandığı ...Tiyatro
- Bilgisayarda hard disk ana karta bağlamaya yarayan kablo. Bilardo sopası ve okey tahtasına verilen isim.
- Rekor kıran kimse.
- İsim. Değersiz, kötü, sıradan, hiçbir özelliği olmayan.
- Fırtına kuşuğillerden, 1 metre uzunluğunda, Atlantik Okyanusu'nda yaşayan iri bir tür kuş. Toprak üstünde biten küçük bitkiler.
- Kekliğin boynundaki siyah halka.
- Muhammed Buazizi'nin kendini ateşe vererek isyan kıvılcımını çaktığı, "Arap Baharı"nın başladığı ülke. Taşlık yer, çıplak tepe.
- Kalay elementinin simgesi. Uluslararası birim sisteminin kısaltması. Fiyatı, değeri.
- Trabzon'un bir ilçesi. Futbolda bir oyuncunun topu kaleye sokmak için ayağıyla yaptığı sert ve hızlı vuruş.
- Çevik, hareketli, cüretkâr. Şey anlamında.
- Patronların; işçilerin ücretlerini düşük tutarak, onları normal çalışma saatinin dışında fazla çalışmaya zorlaması.

Geçen Ayın Çözümü

İşçilerin Sordukları/1

İş kazası olduğunda işçi ne yapmalı?

Türkiye’de her gün ortalama 100’ün üzerinde işçi, iş kazasında hayatından oluyor. Bir işçi iş kazası geçirdiğinde, işyeri yönetimi durumu derhal polise ve Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirmek zorundadır. Bu, yasal bir zorunluluk olmasına rağmen, patronlar iş kazasını ilgili yerlere bildirmiyor ve üstünü örtmeye çalışıyorlar. Böylece alacakları cezadan da kurtulmuş oluyorlar. Bu nedenle iş kazası geçiren işçi ilk olarak hastanede mutlaka iş kazası tutanağı tutturmalı,

aynı tutanağı polise de tutturmalı ve bir kopyasını almalıdır. İş kazası geçiren işçinin arkadaşları onu derhal hastaneye götürmeli ve ona şahitlik etmelidirler. İş kazasına karşı bütün işçiler, işçi güvenliği ve sağlığı önlemlerinin alınması için güçlerini birleştirmeli, patrona baskı yapmalıdırlar.

Fazla mesai zorunlu mudur?

Haftalık yasal çalışma süresi 45 saattir.

45 saati aşan her saat için fazla mesai ücreti ödenir. Ayrıca, hiçbir işçi fazla mesai yapmaya zorlanamaz. İşverenler bunu bildikleri için, iş sözleşmelerine, peşinen, işçilerin fazla mesai yapmayı kabul ettiklerine dair maddeler eklerler. Ancak aslında her yıl için ayrı bir yazılı onay alınması gerekir. İşçinin onayı alındığında bile, yasal olarak yılda 270 saatten fazla mesai yaptırılmaz. İşçi bu onayı vermemişse, fazla mesaiye kalma-
dığı için tazminatsız işten çıkartılamaz.

Haftalık çalışma süresi 45 saattir. Bu 45 saat haftaya yayılırken, işçi, günde 11 saatten fazla çalıştırılmaz. Dolayısıyla da bunun üzerinde bir fazla mesaiye bırakılmaz. Gece çalışmalarında ise günlük 7,5 saati aşan çalışma durumunda fazla mesai ücreti ödenmek zorundadır.

Maaş gününde ödenmediğinde işçi çalışmama hakkını kullanabilir mi?

İş yasasının 34. maddesine göre, ödeme gününden itibaren yirmi gün içinde ücreti ödenmeyen işçi, iş bırakma hakkına sahiptir. Örneğin, ücretlerin her ayın 5’inde ödendiği bir işyerinde işçi, eğer ücreti ödenmemişse ayın 26’sından

itibaren iş bırakma hakkını kullanabilir. İşçiler bu nedenle işten çıkartılamaz ve yerlerine yeni işçi alınamaz.

Yıllık izin süreleri nasıl belirlenir?

Bir yıldan beş yıla (beş yıl dâhil) kadar çalışanlar 14 işgünü; beş yıldan fazla on beş yıldan az çalışanlar 20 işgünü; on beş yıl ve üzeri çalışanlar 26 işgünü yıllık izin hakkı kazanırlar. Toplu sözleşmelerle bu süreler uzatılabilir. 18 yaşından küçük ve 50 yaşından büyük işçilerin kullanacağı yıllık izinler 20 günden az olamaz.

Hafta tatili ve resmi tatiller yıllık izinlere dâhil midir?

Hafta tatilleri yıllık izinlere dâhil değildir. Meselâ, bir yılını doldurmuş bir işçinin kullanacağı yıllık izin hakkı 14 işgünüdür. Yıllık izin süresine denk gelen genel tatil, hafta tatili, ulusal ve dini bayramlar yıllık izin süresine dâhil değildir. Bu tatil günleri işçinin yıllık izin süresine eklenir.

İşten ayrılmak isteyen veya işten atılan işçinin yıllık izin hakkı yanar mı?

İşten çıkan veya işten atılan bir işçinin yıllık izin hakkı yanmaz, bu hakkın parasal karşılığı işçiye ödenir. Ayrıca yıl boyunca kullanılan mazeret, hastalık veya ücretsiz izinler yılsonunda yıllık izin hakkından düşürülemez. Yıllık izinleri kullandırılmayan işçiler, 5 yıl içinde dava açma hakkına sahiptirler. ■

FAZLA MESAILER
KALDIRILSIN!
ÜCRETLER YÜKSELTİLSİN!

İŞ GÜVENLİĞİ ÖNLEMLERİ ALINSIN!
İŞ KAZALARINA SON!

Sekiz Saatlik İşgünü ve 1 Mayıs

AKP hükümeti, bir yasal değişiklik yaparak 8 saatlik işgünü hakkını ortadan kaldırdı. Artık 45 saatlik iş haftası var. Patronlar, işçileri istedikleri biçimde çalıştırıyorlar. Beri taraftan, düşük ücret vererek işçileri fazla mesailere mecbur bırakıyorlar.

UID-DER, “Ücretler Yükseltsin ve İş saatleri Kısaltılsın!” talebiyle yeni bir kampanya başlattı. Çünkü uzun ve yorucu çalışma koşulları, bugün işçilerin en temel sorunudur. Patronlar, hafta sonları dâhil her gün 12 saat çalışmayı dayatıyorlar. Bu durumda biz işçiler, günün büyük kısmını işyerlerinde geçiriyor, evlerimize ise sadece uyumak için gidiyoruz. Sosyal yaşam diye bir şey yok. Daha da önemlisi, çalışma temposu çok hızlı ve yorucu. Uzun ve ağır çalışma koşulları işçilerin posasını çıkartıyor. Bu koşullara karşı dünya işçi sınıfı, geçmişte sert mücadeleler vermişti. Bugün elimizden alınan 8 saatlik işgünü hakkı bu şekilde kazanılmıştı.

Bundan yüz elli yıl önce Avrupa’da ve Amerika’da işçiler, günde 12 ilâ 14 saat kölelik koşullarında çalışıyorlardı. Uzun ve yorucu çalışma koşullarından dolayı işçiler uyku uyuyamıyor, dinlenemiyor, kendilerine ve ailelerine zaman ayıramıyorlardı. Yaygın bir şekilde çalıştırılan çocuk işçilerin, ağır koşullarda, saatlerce ayakta durmaktan kaynaklı omurgaları kayıyordu. İşçilerin ücretleri düşük olduğu için doğru düzgün beslenemiyorlardı. Bu ağır koşullarda tükeniyor ve sonra da patronlar tarafından bir kenara atılıyorlardı, yani işsiz kalıyorlardı.

Bu gidişata dur demek isteyen işçi sınıfı şöyle haykırıyordu: Sekiz Saat Çalışma, Sekiz Saat Dinlenme, Sekiz Saat Canımız Ne İsterse! İşçiler iş saatlerinin kısaltılmasını, çalışma koşullarının iyileştirilmesini, sosyal yaşamları için kendilerine zaman bırakılmasını istiyorlardı. Amerikan işçi sınıfı, bu talepleri hayata geçirmek üzere genel greve gideceğini açıkladı. 1 Mayıs 1886’da genel greve gidilecek ve işçiler o günden sonra 8 saatten fazla çalışmayacaklardı. 1886 1 Mayıs sabahı ABD’nin birçok kentinde yüz binlerce işçi iş bırakarak sokaklara çıktı. Gökyüzü masmaviydi. Mavi gök altında işçi kitleleri taleplerini haykırıyordu. Ancak patronların emrindeki polis işçilerin üzerine acımasızca saldırdı ve yine onların mahkemeleri işçi önderlerini tutuklayarak idam etti. Sömürücüler böyle yaparak işçilere gözdağı vermek, onları sindirmek istediler. Ama bunu başaramadılar.

Dünya işçi sınıfı, “sekiz saatlik işgünü” için başlatılan bu mücadeleye sahip çıktı. 8 saatlik işgünü mücadelesini simge-

leyen 1 Mayıs günü tüm dünyada, işçiler üretimi durdurarak meydanlara aktılar. 1 Mayıs, işçi sınıfının uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma günü olarak kutlanmaya başlandı. İlerleyen süreçte işçi sınıfı, 8 saatlik işgünü hakkını grevlerle, direnişlerle ve kitlesel mitinglerle patronlara kabul ettirmeyi başardı. Zafer, mücadele eden işçilerin olmuştu.

O günden bugüne çok zaman geçti. Teknoloji geçmişe nazaran çok gelişti ve insanlığın ihtiyaçlarını karşılamak oldukça kolaylaştı. Günümüzdeki teknolojiyle, 10 milyar insana yetecek ürün üretmek mümkün. Üstelik işçilerin bir bölümünün işsiz kalması, bir bölümünün ise gece gündüz demeden çalışması da gerekmiyor. Tüm işsizlere iş verilerek, günde 4 saat çalışmayla insanlığın temel ihtiyaçları karşılanabilir. Ne var ki kapitalist kâr düzeninde bunu yapmak mümkün değil. Patronlar, iş saatlerini uzattıkça uzatıyorlar; çok daha az işçi çalıştırıp, onları iliklerine kadar sömürerek daha fazla kâr elde ediyorlar.

2004 yılında, AKP hükümeti, bir yasal değişiklik yaparak 8 saatlik işgünü hakkını ortadan kaldırdı. Artık 45 saatlik iş haftası var. Fakat patronlar işçileri istedikleri biçimde çalıştırıyorlar. Beri taraftan, düşük ücret vererek işçileri fazla mesailere mecbur bırakıyorlar. Uzun ve yorucu çalışma koşullarının en doğrudan sonucu iş kazaları oluyor. İşçiler yaralanıyor, sakat kalıyor ve ölüyor, ama patronların kârı büyüyor. Uzun çalışma saatleri işçileri her açıdan tüketiyor. İşçiler dinlenemiyor ve

yorgunluk katlamalı olarak artıyor, fiziksel yıkıma yol açıyor. Sosyal yaşam olmadığı için, yani işçiler aileleriyle ve sevdikleriyle zaman geçiremedikleri için psikolojik sorunlar baş gösteriyor. İşçiler kendilerine ve ailelerine yabancılaşıyorlar; uzun ve tüketici çalışmadan dolayı adeta duygularını yitiriyorlar.

Tüm bunlar, derneğimiz UID-DER’in başlatmış olduğu kampanyanın ne denli önemli olduğunu gözler önüne seriyor. Ücretleri yükseltmek ve iş saatlerini kısaltmak için kararlı bir mücadele vermemiz gerekiyor. O halde, daha kısa işgünü mücadelesini simgeleyen 1 Mayıs’ta alanlarda güçlü bir şekilde yerlerimizi alalım ve haykıralım: Ücretler Yükseltsin, İş Saatleri Kısaltılsın! ■

